

Microgreen ไมโครกรีน

ต้นอ่อนจิ๋วประโยชน์สูง

ศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ

ไมโครกรีน...คืออะไร

ต้นกล้าขนาดเล็กหรือต้นอ่อน ที่ได้จากการเพาะเมล็ดผักสมุนไพรมะเขือเทศ และพืชชนิดต่าง ๆ เช่น ผักกาด ผักโขม ทานตะวัน แครอท อายุประมาณ ๗-๑๔ วัน ความสูงของต้นประมาณ ๒-๔ นิ้ว ประกอบด้วย ลำต้นและใบจริงสีเขียว ๒-๓ ใบ ซึ่งเป็นระยะที่พืชต้องการแสงเพื่อการเจริญเติบโตของต้นกล้าและสร้างคุณค่าทางอาหาร แตกต่างจากการบริโภคลำต้นอ่อนพืช (sprouts) ทั้งต้น เช่น ถั่วงอก ที่ยังมีส่วนของใบเลี้ยงทำหน้าที่เก็บสะสมสารอาหาร ไม่ต้องการแสงในการเจริญเติบโต และมีระยะเวลาในการเพาะประมาณ ๓-๗ วัน

การขยายผลสู่เกษตรกรและผู้สนใจ

ศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ จังหวัดระยอง โดยศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดระยอง ได้ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูล และทดสอบการเพาะต้นอ่อน (Microgreens) รวมถึงจัดทำจุดสาธิตเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ โดยได้ดำเนินการขยายผลองค์ความรู้สู่เกษตรกรและผู้สนใจผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การผลิตต้นอ่อนผัก (ไมโครกรีน)” เพื่อถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้แก่คณะศึกษาดูงาน ตลอดจนการเป็นวิทยากรนอกสถานที่ เพื่อให้ความรู้ด้านการผลิตไมโครกรีน ปัจจุบันได้ขยายผลองค์ความรู้และทักษะสู่กลุ่มเป้าหมายกว่า ๒๔๐ ราย เพื่อให้สามารถผลิตต้นอ่อนผักไว้บริโภคภายในครัวเรือน และต่อยอดสู่การประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ต่อไป

ประโยชน์ของไมโครกรีน

อุดมไปด้วยสารต้านอนุมูลอิสระ
ซึ่งมีส่วนช่วยในการชะลอวัย
ลดความเสี่ยงโรคมะเร็ง
และโรคหัวใจ

ปลอดภัยจากสารเคมี เนื่องจากใช้
ระยะเวลาสั้นในการเพาะปลูก จึงไม่
จำเป็นต้องใช้สารเคมีในการป้องกัน
และกำจัดแมลงศัตรูพืช

อุดมไปด้วยสารอาหาร
วิตามิน และแร่ธาตุ ซึ่งพบมาก
ในระยะต้นอ่อน

ผลิตได้ตลอดทั้งปี
และใช้ระยะเวลาสั้น

การเพาะไมโครกรีน (ต้นอ่อนทานตะวัน)

วัสดุและอุปกรณ์

เมล็ดพันธุ์

อุปกรณ์ให้น้ำ

ถาดเพาะ

ภาชนะสำหรับ
แช่เมล็ดพันธุ์

วัสดุเพาะ

ผ้าขนหนู

ขั้นตอนการปลูก

๑. ชั่งเมล็ดพันธุ์

ประมาณ ๑๐๐-๑๕๐ กรัม
ต่อ ๑ ถาดเพาะ

๒. แช่เมล็ดพันธุ์ มี ๒ วิธี

แช่ในน้ำอุ่นอุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส
๓ ชั่วโมง จากนั้นห่อเมล็ดด้วยผ้าขนหนู
นำไปบ่มในภาชนะที่มีฝาปิด ๘-๑๒ ชั่วโมง

แช่ในน้ำอุณหภูมิห้อง ๘-๑๒ ชั่วโมง
หากยังไม่นำไปเพาะให้คลุมเมล็ด
ด้วยผ้าขนหนู

๓. เตรียมวัสดุเพาะ

กรณีผสมวัสดุเพาะเอง
ใช้แกลบดำและขุยมะพร้าว
ละเอียด อัตราส่วน
๑ ต่อ ๑ โดยขุยมะพร้าว
หากเป็นขุยใหม่ให้แช่น้ำ
๓-๔ วัน เพื่อลดสาร
Tannin หากเป็นขุยเก่า
ให้แช่น้ำ ๓๐ นาที หรือ
รดน้ำความชื้นประมาณ
๖๐ เปอร์เซ็นต์ ก่อนผสม

นำวัสดุปลูกใส่ถาดเพาะ
สูง ๑-๒ เซนติเมตร
เกลี่ยให้เรียบ โดยไม่เคาะ
หรือกดวัสดุจนแน่น
เพราะจะทำให้รากเจริญเติบโต
ได้ไม่ดี จากนั้นโรยเมล็ด
พันธุ์ที่เตรียมไว้ให้กระจาย
ทั่วทั้งถาดไม่ซ้อนทับกัน
ตามด้วยวัสดุเพาะโรย
ปิดบาง ๆ และรดน้ำให้ชุ่ม

ดูแลโดยการรดน้ำ
เมื่อกล้าอายุ ๗ วัน
ก็สามารถตัดเพื่อ
บริโภคได้ ควรรดน้ำ
๔-๕ ชั่วโมง ก่อนตัด
และใช้มีดที่คมตัดให้
ขาดในครั้งเดียวเพื่อ
ไม่ให้เกิดอ่อนซ้ำ

นำต้นอ่อนไปล้าง
ในน้ำสะอาด
ผึ่งให้แห้ง และบรรจุ
ลงในถุงเก็บในตู้เย็น
อุณหภูมิ ๔-๗
องศาเซลเซียส
ได้ประมาณ ๗ วัน

หลังเก็บเกี่ยวแล้ว
ดินปลูกสามารถ
นำกลับไปใช้ใหม่ได้
โดยผ่านการนำไป
หมักระยะเวลา
ประมาณ ๓๐-๔๕ วัน

๔. การดูแลและเก็บเกี่ยว

การคำนวณต้นทุนการผลิต (ต้นอ่อนทานตะวันต่อถาด)

ต้นทุน

- ถาดเพาะ ๓๐ บาท/ถาด
- เมล็ดพันธุ์ชนิดละ ๑๐-๑๕ บาท (ใช้ ๑ ชนิด/ถาด)
- วัสดุเพาะ ๓-๕ บาท

ผลผลิต

- ๑ ถาด เก็บเกี่ยว ต้นอ่อนได้ ๖-๘ ชนิด

ราคาขาย

- ต้นอ่อน ๑ ชนิด ราคา ๑๐-๑๕ บาท
- ๑ กิโลกรัม ๑๐๐-๑๕๐ บาท

ต้นอ่อน “ผักกระชับ” ไมโครกรีนขึ้นชื่อของจังหวัดระยอง

ผักกระชับ เป็นผักพื้นบ้านที่ชาวระยองรู้จักกันดี นิยมนำมาบริโภคกันในหลายพื้นที่ สามารถรับประทานได้ทั้งแบบสดและแบบปรุงสุก ปัจจุบันผู้ที่รักสุขภาพเริ่มหันมาให้ความสนใจกับผักชนิดนี้กันมากขึ้น เนื่องจากมีสรรพคุณทางยาที่ช่วยในการลดความดัน ลดไขมันในเส้นเลือด ช่วยกระชับช่องคลอด และด้วยมีรสชาติอร่อย มีกลิ่นหอมเฉพาะตัว จึงสามารถนำมาปรุงอาหารได้หลากหลายชนิด ส่งผลให้ผักกระชับเป็นที่ต้องการของตลาดเป็นอย่างมาก

ต้นอ่อนผักกระชับ มีลักษณะลำต้นต้นเรียวยาวสีขาว และมีใบสีเขียว ๒ ใบ คล้ายกับต้นอ่อนทานตะวันแต่จะมีต้นที่ยาวตรงกว่าและมีกลิ่นเป็นเอกลักษณ์ โดยในระยะเวลา ๓-๔ วันแรก ใบจะมีสีเหลือง เมื่อได้รับแสง ๕-๖ ชั่วโมง ใบจะกลายเป็นสีเขียว เมื่อมีอายุ ๗-๘ วัน ก็สามารถเก็บเกี่ยวได้ ให้ผลผลิตได้ตลอดทั้งปี ปัจจุบันมีราคาถึง ๑๕๐-๒๐๐ บาท/กิโลกรัม และนับเป็นผักเศรษฐกิจของหมู่บ้านทะเลน้อย อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

